

Markedsrådet

Markedsrådets vedtak 17. juni 2024

Sak: 2024/797

Part: Agva Kraft AS

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Selmer AS
Advokat Henriette Solbakke Jørgensen

Markedsrådets medlemmer: Lisa Mattea Elvevold, Selma Ilyas og Jens-Henrik Lien

Sakens bakgrunn

- (1) Agva Kraft AS (heretter omtalt som «Agva») representert v/Advokatfirmaet Selmer AS (heretter omtalt som «Advokatfirmaet Selmer»), har i brev 15. mai 2024 fremmet krav om dekning av sakskostnader pålydende 386 450 kroner ekskl. mva., jf. lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker («forvaltningsloven») § 36.
- (2) Bakgrunnen for kravet er at Forbrukertilsynet 17. november 2023 fattet påbuds- og forbudsvedtak med tvangsmulkt på 100 000 kroner for hver påbegynt kalenderuke Agva eventuelt brøt påbuds- eller forbudsvedtaket. Påbuds- og forbudsvedtaket var fattet for angivelige brudd på lov 9. januar 2009 nr. 2 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. («markedsføringsloven») og forskrift 14. november 2012 nr. 1066 om prisopplysninger mv. for varer og tjenester («prisopplysningsforskriften»).
- (3) Markedsrådet kom i vedtak 29. april 2024, i likhet med Forbrukertilsynet, til at Agva på tilsynets kontrolltidspunkt hadde brutt markedsføringsloven og prisopplysningsforskriften. Det var enighet mellom partene om at Agva på Forbrukertilsynets vedtakstidspunkt hadde rettet de ulovlige forholdene i tråd med regelverket. Markedsrådet kom til at det i den konkrete saken ikke var grunnlag for påbuds- og forbudsvedtaket med tvangsmulkt, da det ikke forelå nærliggende risiko for gjentakelser av lignende handlinger eller omgåelser av tidligere forbud. Forbrukertilsynets vedtak ble derfor opphevet.

Partenes krav

- (4) Advokatfirmaet Selmer har i brev 15. mai 2024 på vegne av Agva fremmet krav om dekning av sakskostnader pålydende 386 450 kroner ekskl. mva.

Postadresse:
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (5) Sakskostnadene gjelder utelukkende salærkostnader for arbeidet til Advokatfirmaet Selmer. Ifølge timelistene har det medgått ■■■ timer med å arbeide med saken med en timepris på mellom ■■■ kroner og ■■■ kroner avhengig av hvem som har arbeidet med saken. Arbeidet og kostnadene fordeler seg mellom ■■■ timer fra forhåndsvarsel 22. juni 2023 til vedtak 17. november 2023, ■■■ timer fra vedtak til klage 15. desember 2023 og ■■■ timer fra klage til Markedsrådets avgjørelse ble meddelt Agva 30. april 2023.
- (6) Timelisten viser at en partner, en advokat og en advokatfullmektig har arbeidet med saken. Mesteparten av arbeidet er utført av advokaten som har brukt ■■■ timer, mens advokatfullmektigen og partneren har brukt henholdsvis ■■■ og ■■■ timer på saken.

Partens anførsler

- (7) Forhåndsvarselet om vedtak var 21 sider langt med 23 vedlegg. Det ble nedlagt mye arbeid forut for vedtaket for å utarbeide en velbegrunnet kommentar til varslet, med håp om at Forbrukertilsynet ikke ville treffe vedtak. I perioden mellom varselet og vedtaket kom Forbrukertilsynet med ny informasjon og nye påstander, som ikke var en del av det opprinnelige varslet, som det var nødvendig for Agva å kommentere. Dette medførte at den største delen av arbeidet er fra perioden forut for vedtaket, og at arbeidet med utarbeidelse av klage på vedtaket ble mindre enn det ellers ville vært. Muntlig behandling i Markedsrådet medførte at det påløp ekstraarbeid med forberedelser og gjennomføringen av høringen. Det understrekes at det var Forbrukertilsynet som ønsket muntlig behandling av saken. Sakens utfall har betydning for Forbrukertilsynets rutiner og arbeid for øvrig. Gitt sakens omfang og viktighet, ikke bare for Agva, men også for øvrige aktører i næringslivet, er det ikke forhold i saken som taler mot full dekning av sakskostnadene.

Markedsrådets vurdering

- (8) Markedsrådet skal ta stilling til Agva Kraft AS sitt krav 15. mai 2024 om dekning av sakskostnader pålydende 386 450 kroner ekskl. mva.
- (9) Markedsrådet tar utgangspunkt i forvaltningsloven § 36 første ledd, der det fremgår at:
«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller særlige forhold taler mot det».
- (10) Markedsrådet legger til grunn at Forbrukertilsynets vedtak 17. november 2023 er endret til gunst for Agva, ettersom tilsynets vedtak ble opphevet av Markedsrådet 29. april 2024. Sakskostnadskravet er fremsatt rettidig og til riktig instans, jf. forvaltningsloven § 36 tredje ledd.
- (11) Forvaltningsloven § 36 første ledd gir rett til dekning av «vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket». Det er ikke tvilsomt at advokatutgiftene i denne saken er vesentlige, og spørsmålet blir derfor om kostnadene var nødvendige.
- (12) Agva har krevet sakskostnader som er påløpt fra Forbrukertilsynets forhåndsvarsel 22. juni 2023 til Forbrukertilsynets vedtak 17. november 2023. Ifølge timelisten gjelder dette ■■■ timer som samlet sett utgjør 170 150 kroner ekskl. mva. Agva anfører at kostnadene knyttet til denne perioden må dekkes fordi arbeidet i denne perioden førte til mindre arbeid i forbindelse med utarbeidelse av klage på vedtaket.

- (13) Ordlyden i forvaltningsloven § 36 første ledd, «nødvendige for å få endret vedtaket», tilsier at det må foreligge et vedtak fra underinstansen, og at det er kostnader som er pådratt etter at dette vedtaket er truffet, som kan dekkes i medhold av bestemmelsen.
- (14) I Ot. prp. nr. 3 (1976-1977) uttales det generelt om hensynene bak bestemmelsen på side 101:
- «Hovedbegrunnelsen for bestemmelsen er at det kan være rimelig at det offentlige dekker de utgifter som en person pådrar seg for å få endret uriktige forvaltningsvedtak».*
- (15) Departementet forutsetter her at utgiftene pådras i den hensikt å endre et vedtak, og «[e]n slik hensikt kan vanskelig tenkes å foreligge før vedtaket er fattet», jf. SOMB-2014-1963. Sivilombudet uttalte i denne uttalelsen at forvaltningspraksis «trekker [...] nokså entydig i retning av at det må trekkes en tidsgrense ved anvendelsen av § 36». Justisdepartementets lovavdeling har også i JDLOV-2005-7058 til grunn at det i nødvendighetsvilkåret ligger en avgrensning mot utgifter som ikke er nyttet til omgjøring- eller klagesaken. I NOU 2019: 5 punkt 29.6.1 uttaler departementet at forvaltningsloven § 36 gir «ingen rett til å få dekket av det offentlige [...] sakskostnader som en part pådrar seg under behandlingen i første instans, selv om parten får medhold fullt ut». Markedsrådets kan ikke se at det foreligger uttalelser verken fra Justisdepartementets lovavdeling eller fra Sivilombudet, som tilsier at man skal utvide anvendelsesområdet til forvaltningsloven § 36 til å omfatte sakskostnader pådratt før et vedtak er truffet av underinstansen.
- (16) Markedsrådet nevner i den forbindelse at forvaltningsloven § 36 første ledd ikke er ment å gi grunnlag for at en part skal holdes skadesløs i sitt møte med forvaltningen. Formålet med et forhåndsvarsel er dels å gi en part anledning til å uttale seg for å ivareta sine interesser i saken, men særlig å bidra til at Forbrukertilsynet kan avklare de faktiske omstendighetene slik at et eventuelt vedtak kan treffes på et riktig og mest mulig fullstendig grunnlag. I sin samhandling med forvaltningen må den private part etter Markedsrådets oppfatning i atskillig utstrekning bidra til sakens opplysning, uten at parten dermed kan forvente å få dekket de kostnader og den innsats som dette innebærer. I disse tilfellene følger byrdene av lovpålagt opplysningsplikt, og det kan legges relativt omfattende byrder på den private i form av eksempelvis informasjonspålegg, uten at dette kan anses som urimelig. Sakskostnader i forbindelse med å imøtegå et forhåndsvarsel er å anse som en naturlig del av saksutredningen og opplysning av saken før et vedtak treffes, og kan ikke dekkes etter forvaltningsloven § 36, jf. tilsvarende i SOMB-2006-66.
- (17) Markedsrådet finner etter dette ikke grunnlag for å tilkjenne Agva dekning for kostnader pådratt i tiden fra mottak av Forbrukertilsynets forhåndsvarsel og frem til Forbrukertilsynet traff vedtaket 17. november 2023. Fratrullet 170 150 kroner, blir den delen av kravet som Markedsrådet skal vurdere videre totalt 216 300 kroner.
- (18) Nødvendighetsvilkåret innebærer videre at det må vurderes konkret hvorvidt det var nødvendig å pådra seg utgiften for at forvaltningen skulle endre det opprinnelige vedtaket. Dette er et skjønsmessig kriterium, som forutsetter en konkret vurdering av de fremsatte krav. Det må legges vesentlig vekt på saksbehandlingsfeilens art og sakens vanskelighetsgrad, se Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) side 101. At saken har hatt stor økonomisk betydning for en part, er også relevant, se også Justisdepartementets uttalelse i JDLOV-1999-20138.

- (19) Markedsrådet legger til grunn at arbeidet med klagen og muntlig behandling fremstod som naturlige tiltak for Agva. Timelistene viser at det har vært utført rimelige og naturlige tiltak for å få endret Forbrukertilsynets vedtak. Det er ikke brukt større ressurser på saken enn det sakens omfang og kompleksitet skulle tilsi, og det foreligger ikke andre grunnlag for reduksjon av kravet.

Konklusjon

- (20) Markedsrådet fatter etter dette følgende vedtak:

Markedsrådet dekker sakskostnader til Agva Kraft AS med 216 300 kroner ekskl. mva.

Avgjørelsen er enstemmig.

Vedtaket kan påklages innen tre uker fra mottak av dette brevet, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. En eventuell klage rettes til Barne- og familiedepartementet, men sendes til Markedsrådet.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur